

UCHWAŁA NR XXXVI/238/22
RADY GMINY BUKOWIEC
z dnia 26 sierpnia 2022 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Bukowiec na lata 2022-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, poz. 583, poz. 1005 i poz. 1079) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjąć Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Bukowiec na lata 2022-2027, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bukowiec.

§ 3. Traci moc uchwała nr V/37/11 Rady Gminy Bukowiec z dnia 28 marca 2011 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Bukowiec.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie gminy.

Przewodniczący Rady Gminy

Czesław Wszolek

Uzasadnienie

Uchwalenie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie wynika z zapisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Program zakłada podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę ofiar przemocy, jak i na edukowanie osób stosujących przemoc i korygowanie agresywnych postaw i zachowań. Realizacja założonych celów odbywać się będzie w oparciu o diagnozę problemu i jego lokalnych uwarunkowań w drodze budowania i udoskonalania współpracy pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Odbiorcami programu są rodziny doznające przemocy domowej i zagrożone przemocą, społeczność lokalna i jednostki organizacyjne odpowiedzialne za przeciwdziałanie przemocy domowej. Realizatorami programu są instytucje i organizacje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Czesław Wszółek

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Bukowiec na lata 2022-2027

I. Wstęp

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji życia rodziny nie jest ona w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrz rodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz z oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc w rodzinie ma swój szczególny wymiar ponieważ to rodzina powinna swym członkom gwarantować bezpieczny i harmonijny rozwój kształtujący osobowość człowieka, jego system norm i wartości.

Tradycje, zwyczaje rodzinne mają wpływ nie tylko na model życia rodzinnego, ale przenoszą się na relacje i funkcjonowanie człowieka w innych płaszczyznach życia społecznego. Przepis art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zawierający ustawową definicję przemocy, określa ją jako „(...) jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt. 1, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”. Pojęcie członka rodziny ustawodawca odnosi do osoby najbliższej w rozumieniu w art. 115 § 11 K.k., a nadto obejmuje nim także inną osobę wspólnie zamieszkującą lub gospodarującą (art. 2 pkt 1 ustawy). Ustawodawca uznając wagę zagrożeń będących następstwem stosowania przemocy w rodzinie naruszającej podstawowe prawa człowieka, a więc prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, uznaje za konieczne podniesienie skuteczności jej przeciwdziałania, w związku z czym poddaje ustawowej regulacji:

- zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Intencją ustawodawcy jest tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy jako mechanizmu skoordynowanych działań na rzecz ofiar przemocy i jej sprawców w ich miejscu zamieszkania lub przebywania. Takie postrzeganie przeciwdziałania przemocy w rodzinie nakłada na gminę obowiązek skonstruowania programu, który będzie źródłem wskazań dla funkcjonowania systemu przeciwdziałania temu problemowi.

Zgodnie z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022 „(...) prawidłowo funkcjonująca rodzina jest optymalnym środowiskiem rozwoju i samodzielności. Natomiast przemoc jest jednym z ważnych zagrożeń dla realizacji tej podstawowej funkcji rodziny, jak i dla samorealizacji każdego z jej członków. Statystycznie większość osób dotkniętych przemocą w rodzinie stanowią kobiety. Innymi szczególnie ważnymi kategoriami osób dotkniętych przemocą w rodzinie są m.in.: małoletni, osoby starsze i osoby niepełnosprawne. Szczególna ochrona i wsparcie powinny być dedykowane dzieciom, zarówno dotkniętym przemocą w rodzinie, jak i będącym świadkami przemocy”.

II. Diagnoza lokalna

Na terenie gminy Bukowiec występowanie zjawiska przemocy w rodzinie w większości przypadków jest powiązane z problemem alkoholowym. Przypadki przemocy występują najczęściej w domach rodzinnych, w zamkniętych kręgach osób, gdzie świadkami są najczęściej członkowie rodziny. Jednakże prowadzone dotychczas działania informacyjne – ogólnopolskie i lokalne spowodowały zmiany świadomości społecznej i większą gotowość wśród ofiar przemocy bądź jej świadków do jej przerywania, ujawniania i zgłaszania tego faktu odpowiednim organom. Niezbędnym elementem podejmowanych interwencji jako pierwszej formy pomocy w przypadku zaistnienia podejrzenia występowania przemocy domowej jest zastosowanie procedury „Niebieskiej Karty”.

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie została opracowana na podstawie danych zebranych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i Zespół Interdyscyplinarny.

Na podstawie danych uzyskanych z Posterunku Policji w Bukowcu dotyczących liczby przypadków naruszania porządku publicznego i stosowania przemocy w rodzinie odnotowano:

- w 2019 r. – 34 interwencje domowe i 15 przypadków przemocy w rodzinie,
- w 2020 r. – 26 interwencji domowych i 12 przypadków przemocy w rodzinie,
- w 2021 r. – 35 interwencji domowych i 16 przypadków przemocy w rodzinie.

W wielu interwencjach zastosowano procedurę „Niebieskiej Karty”. W przypadkach przemocy w rodzinie gdzie zastosowano procedurę „Niebieskiej Karty” powiadomiony został również Ośrodek Pomocy Społecznej. Pracownicy socjalni w ramach swoich obowiązków przeprowadzili rozeznanie dotyczące potrzeb bytowych rodziny oraz udzielili informacji na temat możliwości pomocy psychologicznej i prawnej ofiarom przemocy. W sytuacji gdy oprócz przemocy wystąpił problem z nadużywaniem alkoholu udzielono też informacji na temat możliwości pomocy ze strony terapeuty uzależnień i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ilość wszczętych procedur „Niebieskiej Karty” w latach 2019-2021

Rok	2019	2020	2021
Ilość prowadzonych „Niebieskich Kart”	12	10	11
Ilość wszczętych procedur przez poszczególne służby ogółem:	12	10	11
Z tego przez Policję	9	8	8
Jednostki	2	2	3

organizacyjne pomocy społecznej			
Placówki oświatowe	1	0	0

Z zebranych informacji wynika że sprawcami przemocy byli głównie mężczyźni, którzy często byli pod wpływem alkoholu. Osobami pokrzywdzonymi we wszystkich przypadkach były kobiety i dzieci. Wpływ na to zjawisko mogą mieć wzorce zachowań wyniesione z domów rodzinnych oraz w niektórych środowiskach zjawisko przyzwolenia społecznego na stosowanie przemocy. Mieszkańcy gminy mogą korzystać z bezpłatnego telefonu zaufania „Niebieska Linia” dla ofiar przemocy w rodzinie. Gmina współpracuje również z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, który realizuje programy korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy w rodzinie. Gmina zawarła porozumienie w sprawie kierowania mieszkańców Gminy Bukowiec do hostelu Ośrodka Interwencji Kryzysowej działającego przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Świeciu. Do tego Ośrodka kierowane są osoby dotknięte przemocą w rodzinie. Ponadto mieszkańcy Gminy, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji związanej z przemocą w rodzinie mogą być skierowani również do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, który mieści się w Tucholi. Ośrodek ten jest czynny całodobowo i swoim zasięgiem działania obejmuje teren całego kraju. Na terenie gminy działa Zespół Interdyscyplinarny zajmujący się problemem przemocy, w skład którego weszli przedstawiciele następujących instytucji:

- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bukowcu,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminnej Przychodni w Bukowcu,
- Posterunku Policji w Bukowcu,
- Placówek oświatowych z terenu gminy,
- Parafialnego Zespołu Caritas w Bukowcu
- Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Świeciu

Głównym zadaniem Zespołu jest udzielanie pomocy osobom, rodzinom doświadczającym przemocy i podejmowanie wspólnych działań w ramach procedury „Niebieska Karta”. Na terenie Gminy Bukowiec działa Punkt konsultacyjny dla ofiar przemocy w rodzinie oferujący pomoc psychologiczną, terapeutyczną i prawną.

Z tej formy pomocy w 2021 roku skorzystało 25 osób. Zdarzają się również przypadki, że oprócz przemocy występuje również problem uzależnień od alkoholu. Zjawisko to powoduje często konflikty rodzinne między małżonkami lub między rodzicami a dziećmi.

Konsekwencją tych sytuacji są składane pozwy o rozwód lub separację i sprawy o opiekę nad dziećmi. Osobom doświadczającym przemocy domowej udzielana jest pomoc w zależności od zgłaszanych potrzeb. Uzyskują one też informacje dotyczące instytucji do których mogą się zgłosić aby uzyskać wsparcie w zależności od sytuacji i problemów występujących w rodzinie.

III. Założenia do programu

Główne cele realizacji programu:

1. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy.
3. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc.

Cele szczegółowe programu:

1. Zmiana postaw mieszkańców Gminy Bukowiec wobec przemocy w rodzinie.
2. Wzrost przeszkolonych osób z zakresu udzielania pomocy rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy.
3. Spadek liczby sprawców przemocy a także rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie.
4. Stała edukacja środowiska lokalnego poprzez: ulotki, broszury, imprezy lokalne itp.
5. Zmniejszenie liczby osób zgłaszających się o pomoc do placówek służby zdrowia, pomocy społecznej, policji, Punktu Konsultacyjnego.

IV. Podstawowe zadania w ramach programu

1. Współpraca podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Lp.	Działanie	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin
1.	Doskonalenie zasad współpracy i koordynacji działań przedstawicieli zajmujących się problemem przemocy w rodzinie	Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, służby zdrowia, Policja, Zespoły Kuratorskie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bukowcu	Ilość posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, ilość utworzonych grup roboczych oraz ilość ich posiedzeń	2022-2027
2.	Diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie gminy Bukowiec	Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bukowcu, szkoły, Policja	Wyniki i analiza monitorowania zjawiska przemocy i agresji w szkołach, zawarte w rocznym sprawozdaniu przez Przewodniczącego Zespołu	Pierwszy kwartał danego roku

2. Zwiększenie bezpieczeństwa i zapewnienie pomocy osobom doświadczającym przemocy

Lp.	Działanie	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin
1.	Podejmowanie działań interwencyjnych w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie oraz wdrażanie procedury Niebieskiej Karty i monitorowanie sytuacji	Policja, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bukowcu, Zespół Interdyscyplinarne, Sąd, Prokuratura, placówki oświatowe	Liczba interwencji w środowiskach podejmowanych przez poszczególne instytucje	2022-2027
2.	Udzielanie schronienia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bukowcu	Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie korzystających z pomocy w formie schronienia	2022-2027
3.	Udzielanie pomocy socjalnej, medycznej, poradnictwa specjalistycznego w sytuacji przemocy w rodzinie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bukowcu, Służba zdrowia, Punkt Konsultacyjny	Liczba osób korzystających ze wsparcia, liczba porad	2022-2027
4.	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom z rodzin, w których wszczęto procedury Niebieskiej Karty	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bukowcu, Służba zdrowia, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świeciu	Liczba dzieci z rodzin objętych wsparciem psychologiczno-pedagogicznym	2022-2027

3. Zmiana wrażliwości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie

Lp.	Działanie	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin
1.	Zakup, opracowanie i rozpowszechnienie materiałów informacyjnych i edukacyjnych na temat przemocy	Zespół Interdyscyplinarne	Ilość rozprawdzonych materiałów	2022-2027
2.	Zajęcia profilaktyczno-edukacyjne dla dzieci i młodzieży oraz zajęcia dla rodziców, w tym zajęcia adaptacyjne	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bukowcu, placówki oświatowe, Policja	Liczba dzieci biorących udział w zajęciach	2022-2027

	rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, warsztaty profilaktyczne dotyczące wzajemnych relacji „Szkoła dla rodziców”, spotkania z przedstawicielami Policji			
--	---	--	--	--

4. Zmiana zachowania u osób stosujących przemoc w rodzinie

Lp.	Działanie	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin
1.	Monitorowanie zachowania osoby stosującej przemoc w ramach procedury Niebieskiej Karty	Członkowie grup roboczych	Ilość wejść w środowisko i rozmów na temat zachowania sprawcy	2022-2027
2.	Umożliwienie sprawcom przemocy w rodzinie udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bukowcu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świeciu	Ilość osób, którym zaproponowano udział, ilość osób zmotywowanych do udziału w programie, ilość osób, które ukończyły program	2022-2027
3.	Kierowanie do poradnictwa specjalistycznego	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bukowcu, Zespół Interdyscyplinarny	Ilość konsultacji, ilość osób skierowanych i korzystających z porad	2022-2027
4.	Podejmowanie działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie	Zespół Interdyscyplinarny, Policja	Ilość postanowień o zastosowaniu zakazu zbliżania się, ilość zawiadomień złożonych z art.207§1 kk, ilość osadzonych	2022-2027

5. Podniesienie kompetencji służb zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie

Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin
1.	Szkolenia dla kadry pracującej w obszarze przemocy w rodzinie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bukowcu, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, Policja, służba zdrowia	Liczba szkoleń, liczba przeszkolonych osób	2022-2027

V. Adresaci programu

1. Osoby doświadczające przemocy w rodzinie: współmałżonkowie, dzieci i młodzież, grupy zależne (osoby starsze i niepełnosprawne).
2. Sprawcy przemocy w rodzinie.
3. Osoby, instytucje, podmioty zajmujące się profesjonalnie udzielaniem wsparcia (pedagodzy, nauczyciele, pracownicy socjalni, policjanci, pracownicy służby zdrowia, duchowni).
4. Świadkowie przemocy w rodzinie.
5. Przedstawiciele lokalnych władz.
6. Mieszkańcy gminy Bukowiec.

VI. Realizatorzy Programu

Za realizację Programu odpowiadać będą:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bukowcu,
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bukowcu,
- 3) Komisariat Policji w Bukowcu,
- 4) Szkoły na terenie gminy ,
- 5) Gminna Przychodnia w Bukowcu,
- 6) Zespół Interdyscyplinarny

VII. Finansowanie

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie są środki finansowe z budżetu gminy oraz środki pozyskane z innych źródeł.

VIII. Monitoring i ewaluacja

Realizacja programu będzie poddawana systematycznemu monitoringowi. Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie bieżących działań korygujących. Monitorowanie będzie się odbywało w oparciu o sprawozdanie z realizacji Programu za dany rok kalendarzowy i działań Zespołu Interdyscyplinarnego, przedstawianego Wójtowi Gminy Bukowiec do 31 marca za rok poprzedni. Ewaluację programu prowadzi będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bukowcu. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie programu w przyszłości.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Czesław Wszótek